

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

DNIA $\frac{10}{22}$ Czerwca

№ 50.

ROK 1856.

Wskazówka do sprzedaży produktów rolnych, BEZ STRATY.

W korespondencyach i artykułach, które łaskawi ziemianie do pisma niniejszego nadsyłają, uważając je życzliwie za ognisko do wymiany swych postrzeżeń, doświadczeń, prób i wzajemnego rozjaśniania kwestyj wątpliwych w gospodarczym zawodzie, wielokrotnie natrafiliśmy uzalenia i skargi na niekorzystną sprzedaż produktów rolnych, mianowicie zaś głównego naszego wywozowego i handlowego płodu, to jest pszenicy, a to dla braku stosownych i dokładnych wiadomości, o stanie czyli raczej wypadku żniw corocznych i o cenach w główniejszych punktach zbytu, z czego naturalnie możnaby sobie wyrobić jakąś przecięciową normę do sprzedaży. Czując się w obowiązku zaradzenia tej potrzebie, korzystamy z nadarzającej się sposobności, to jest z odezwy do nas W. Biernackiego z Siemienia, która tu poniżej umieszczona, i oświadczamy, że kolumny naszego *Korrespondenta Rolniczego* w znacznej części otwieramy na pomieszczenie doniesień o wypadku tegorocznego żniwa i sperandy ogólnej. Najstosowniej, zdaniem naszym, byłoby, aby doniesienia te z każdego powiatu po jednym przynajmniej uczynione były, wraz z podaniem cen, jakie się praktykują na głównym targowisku każdej okolicy. Gdy te wszystkie doniesienia nadejdą, co jak W. Biernacki trafnie zaleca, do 25 Sierpnia mogłoby już nastąpić, wtedy zbierzemy wszystkie w jedną całość, a tak ułożona tabelka przedstawi przecięciowy wypadek sprzętu, sperandy i da przecięciową cenę płodów, za normę przy sprzedażach służyć mogącą. Tym sposobem ziemianie zastąpią się sami od strat, jakie ponieść nieraz im się zdarzyło, dokonywając sprzedaży na oślep, spuszczając się na dobrą wiarę nie bardzo godną zaufania, drobnych a nawet i większych handlarzy. Przy takim zaś zebraniu wiadomości obie strony działając będą z prawdziwą ufnością i jaką taką już świadomością rzeczy.

Oto co nam pisze W. Biernacki z Siemienia, dnia 10 Czerwca r. b. Jeżeli trudną i mozolną jest rzeczą dla każdego właściciela ziemskiego, ile w okolicznościach zkadnąd nieprzyjaznych, wydobyć z ziemi ilość płodów pokryć mogącą koszta produkcyjne i ciężary do gruntu przywiązane, natędy więcej jeszcze trudności przedstawia korzystne zbycie takowych. Główny powód w tym leży, że: obywatel oddany właściwym zatrudnieniom i w ścieśnionem kółku rodzinnem zamknięty, nie mając tym samem sposobności widzenia naocznie i oceny ilości każdorocznie spodziewanych w kraju zbiorów, a ztąd przypuszczalnych cen targowych, że wreszcie tłoczony chwilowemi potrzebami, a jednocześnie oblegany rojem natrętnych i przebiegłych spekulantów, pozwala w sobie obudzić błogie przekonanie o zbiorach obfitych w ogólności a razem o konieczności spadnięcia cen, po tak nazwanych *szerzeliwie dokonanych żniwach*.

Wieloletnie mam o tym przekonanie i mniemam, że wielu właścicieli ziemskich takowe ze mną podziela.

Jedynym możliwym środkiem wyjścia z obecnego położenia jest:

zebranie w danem miejscu i czasie potrzebnych statystycznych wykazów. A że oddział *Korrespondenta Rolniczego*, obejmujący wiadomości rolnicze i handlowe, przedstawia ku temu najwłaściwsze miejsce, przeto: zapewniając Pana, że z powiatu Radzyńskiego z dniem 15 Sierpnia r. b. nadesłę do Redakcyi ile możności najrzetelniejsze wiadomości o spodziewanych zbiorach, proszę jednocześnie Pana, iżbyś za pośrednictwem licznych korespondentów swoich, raczył przyjść w pomoc na tej drodze rolnictwu krajowemu i chciał podać do wiadomości właścicieli ziemskich zebrane postrzeżenia, a to najpóźniej do dnia 25 Sierpnia.

Data wskazana przezemnie nie jest bynajmniej przypadkowo obraną. W dniu bowiem 1 Września rozpoczyna się pierwszy z kolei jarmark walny jesienny w mieście Łęczny, gdzie zwykle zebrani właściciele ziemscy z całej guberni Lubelskiej, zawierają rokrocznie kontrakta o sprzedaż produktów, z upragnieniem i wdzięcznością przyjęliby więc wiadomość o spodziewanym wypadku żniwa a ztąd o przypuszczalnych cenach ziarna, od znacznych strat zastąpić onych mogących. Niewątpliwą bowiem jest rzeczą, że sprzedaż produktów rolniczych a mianowicie zboża i okowity, w czasie jarmarku Łęczyńskiego, dochodzi do kilku milionów i że ceny tam postanowione, oddziałują korzystnie lub przeciwnie na całą gubernię i do chwili dopóki, po skończonych żniwach i obsiewach zimowych, nie zrównoważą się w kraju.

Stosunek ten napotykamy zapewne i w innych miejscowościach, ile że w owęj epoce roku nadchodzą święta żydowskie, przed którymi frakcyja ludności krajowej, w ręku swym handel wewnętrzny dzierżąca, większe zakupy produktów czynić zwykła. *Biernacki.*

O dochodzeniu ilości plonu zbóż na pniu.

W krajach zachodnich, z powodu małego dowozu i małych zbiorów wewnętrznych, obecnie wszyscy pojęli jak ważną jest produkcya zboża wewnątrz kraju. U nas również następujące okoliczności powinny na nią zwrócić powszechną uwagę rolników.

Gdy zboże cierpi od długich niepogód wiosennych, zewsząd dają się słyszeć przesadzone lub zupełnie bezzasadne wieści o spodziewanych zbiorach. Te przesadzone obawy zawsze mają złe skutki; są bowiem przyczyną wahania się interesów handlowych, ciągłego wzrastania cen żywności, a przez to powiększają nędzę ludu, bo wiadomo że przy drożyznie zboża on najwięcej cierpi.

W celu zaradzenia temu, potrzeba znaleźć dogodne i jednakowe środki oznaczenia w jednym i tymże czasie stanu zboża rosnącego w całym kraju. Środki te wskazać chcemy w niniejszym artykule, a jeżeli wzór przez nas poniżej podany nie będzie posiadać należytego stopnia dokładności w tej pierwszej próbie, łatwo można będzie zmienić cokolwiek jego mnożniki w latach następnych. Tym sposobem doświadczenie tylko w przyszłości da nam wzór praktyczny, o którym

mowa i który z pewnością będzie dokładniejszy od terażniejszych przybliżonych sposobów, zwyczajem upowszechnionych, a nadto nie jednako- kowych wszędzie, co tu jest koniecznym.

Wszystkie stany wzrostu roślin gospodarskich, od czasu rzuce- nia ziarna w ziemię do dojrzenia, mogą być podzielone w sposób na- stępujący:

Stan 1szy. *Ogólna postać roślinności wschodzących zbóż po zimie.* Wpływ zbytnej wilgoci w gruncie można oznaczyć nastę- pnemi słowami: rośliny żółte i więdnące, porost rzadki niski i cho- robliwy, albo przeciwnie: rośliny silne, ciemno-zielone, porost bujny, gęsty, piękny i zdrowy.

Stan 2gi. *Krzewistość czyli wyjście po kilka łodyg z jedne- go korzenia.* Przemagającą cechą tych dwóch stanów jest dostate- czne pokrycie ziemi przez rośliny. Mniej jest ważne, czy to pocho- dzi ziąd, że w ogóle porost dobrze wytrzymał zimę, lub też, że krze- wistość, odbyta w sprzyjających warunkach, wynagrodziła rzadkość porostu; zawsze jednak odróżniać trzeba te dwa pierwsze stany, a mianowicie: stan zbytnej wilgoci gruntu, a szczególnie warstwy spodniej oznaczmy we wzorze literą H, której towarzyszyć będą mnożniki 1, 2 lub 3, stosownie do wielkości szkodliwego wpływu wilgoci; krzewistość porostu, która jego skąpość wynagrodzi, ozna- czmy literą T z mnożnikami 1, 2, 3, stosownie do tego jak się krze- wistość rozwijała.

Stan 3ci. *Kwitnienie.* Czas kwitnienia bardzo jest ważny. Jeśliby wszystkie kłosa kwitły w jednym dniu, silny deszcz któryby spadł wówczas, mógłby zniszczyć cały plon; lecz ponieważ kwitnie- nie zboża trwa miesiąc i więcej, niepodobna aby upłodnienie ziarna nie mogło się odbyć w tak długim przeciągu czasu. Jednakże, gdy silne, zimne i ulewne deszcze, z mocnym wiatrem, padają w ciągu większej części tego czasu, w tym przypadku upłodnienie odbywa się niedokładnie i wtedy mówią że zboże kwitło niepomyślnie. Skutkiem tego bywa wiele kłosów próżnych, przez co plon znacznie się zmniej- sza. Oznaczmy we wzorze kwitnienie literą F, łącząc z nią mno- żniki 1, 1½, 2, 2½, 3, 3½, a nawet w bardzo rzadkich przypadkach można użyć mnożnika 5, stosownie do lepszych lub gorszych wa- runków atmosferycznych podczas kwitnienia.

Stan 4ty. *Wypełnianie się zboża (wałów).* Po kwitnieniu, potrzeba dosyć gorącej pory, dla wypełnienia się i dojrzenia ziarna; zbyt sucha i zbyt wilgać zarówno nie są przyjazne wypełnia- niu się ziarna i właśnie wtedy ziarno staje się drobnym i szczupłym. Chociaż niepogoda mniej ma wpływu na wypełnianie się, jak na upłodnienie, wpływ jej jest jednak tak ważny, iż oznaczyć go trzeba starannie. Oznaczmy go we wzorze literą G w połączeniu z mno- żnikami 1, 2, 3, stosownie do okoliczności stanowi temu towarzy- szących.

Tym sposobem cztery główne stany roślinności zboża, przed- stawione będą we wzorze przez litery H, T, F, G, każda w połącze- niu z mnożnikiem oznaczającym stopień nieurodzaju.

Dla dopełnienia wzoru, trzeba by włączyć w rachunek wylega- nie zboża i chwasty, które niekiedy tak się rozrastają, że prawie zu- pełnie zboże zagłuszają. W tym przypadku nieurodzaj może być bar- dzo znaczny i trzeba obliczać go oddzielnie od innych warunków przez nas oznaczonych. Oznaczmy wyleganie literą V, a chwasty literą h z dodaniem mnożników 1, 2, 3, lecz ten brak będziemy zawsze od- dzielnie obliczać, a następnie dodawać do wypadku czterech poprze- dnych warunków.

Obliczenie braku w zwyczajnym średnim plonie można by wy- rzucić we wzorze następującym sposobem:

$$2 H \times 3 T \times 2 F 1 G = 12 \text{ na } 100$$
$$+ 3 V + 1 h = 3 \text{ na } 100$$

Cały brak = 15 procentów w zwyczajnym średnim plonie. Mogą nam zarzucić dowolność przyjętych mnożników do oznaczenia braku w setnych częściach; lecz głębiej w rzecz wnikną-

wszy łatwo pojąć, że idzie tu nam wprost o wzór praktyczny, dla tego, aby uniknąć trudnych i złożonych wyrachowań. Przytęm wzór ten może i powinien być zmieniany w praktyce, która wskaże mno- żniki, jakie przjąć należy.

Przy użyciu mnożników 1, 2, 3, przyjętych przez nas we wzor- rze (i które można by niekiedy doprowadzić do 4, lecz tylko dla wy- rażenia złego upłodnienia ziarna), widocznym jest, że gdyby przy wszystkich literach był mnożnik 1, nie byłoby braku i plon wypadł- by zupełnie taki, jaki bywa w zwyczajnym średnim roku; lecz gdyby cztery litery miały za mnożnik 2, brak wypadłby: $2 \times 2 \times 2 \times 2 = 16$ procentów, a jeśliby miały 3, to nieurodzaj wypadłby zatruwający, a mianowicie $3 \times 3 \times 3 \times 3 = 81\%$. Tym sposobem przypuszczając cztery jak najgorsze możliwe warunki, mielibyśmy brak 81% czyli około $\frac{1}{3}$, a plon wyniósłby tylko 19% czyli $\frac{1}{5}$ średniego zwyczaj- nego zbioru. Wypadek ten zapewne że jest bardzo rzadki, lecz nie bezprzykładny i niekiedy się trafia.

Używając przy literach wyrażających warunki roślinności zbóż, mnożników 1, 2, 3, możemy wyrazić wszystkie możliwe braki od 2ch do 81%, a granice te są nawet za obszernie w tym przedmiocie. Nie- kiedy może się trafić, że brak okaże się za wielki, czego bardzo wy- strzegać się należy; wtedy trzeba zmniejszyć cyfrę ostatniego mno- żnika, który stanie się ułamkiem 1,00; 1,50; 2,00; i tym sposobem równowaga braku naprawi się (*). Nadto nie było naszym zamiar- em podawać wzór doskonalą, jaki w ścisłym znaczeniu jest tu nie- możebny; chcieliśmy tylko przedstawić jednakowe łatwo wykonalne sposoby oznaczenia stanu plonu dokładniej, niż się daje zrobić do- tychczas używanymi sposobami. Te ostatnie, nie zasadzając się na żadnym stałym porządku, mogą w różnych miejscowościach być bar- dzo różne, gdy tymczasem użycie jednego sposobu we wszystkich miejscach od razu musi zmniejszyć przyczyny błędów.

Oznaczenie powiększenia plonu.

Tenże wzór, który oznacza brak, służyć może i do oznaczenia powiększenia średniego zwyczajnego plonu; trzeba tylko mnożniki wyrażające stan zły uważać przeciwnie, za wyrażające dobry stan ro- ślinności. W tym przypadku wzór służący nam za przykład możemy użyć do tego celu, opuściwszy w nim mnożnik zbytnej wilgoci (2H) który nigdy sprzyjać nie może powiększeniu plonu; wyleganie i zagłuszenie chwastami, również dla tej przyczyny wyłączyć należy. Wtedy wzór będzie $1H \times 3T \times 2F \times 1G = 6\%$ powiększenia plonu. Gdy- by zaś wyleganie i chwasty ($2V \times 1h$) znajdowały się pomimo dobre- go przebiegu trzech stanów roślinności, to przyjąwszy je jako zmniej- szające plon o 3%, powiększenie plonu średniego wówczas wynosić będzie tylko 3%.

W każdym przypadku trzeba zawsze odejmować części wyraża- jące brak, od części przedstawiających powiększenie i jeśli iloczyn braków przewyższy iloczyn powiększeń, to widocznie różnicą będzie rzeczywisty ubytek w plonie.

Czas sprostżeń.

W różnych stanach roślinności zbóż, na północy i południu Fran- cyi, jest zapewne różnica, lecz różnica ta nie jest tak znaczna, jak można by myśleć, dla tego, że gruntu na północy będąc w ogóle nie- tak gliniaste, pochłaniają łatwiej ciepło niż południowe, a więc za czas sprostżeń dla całego kraju można przyjąć czas pośredni.

Podług tego, dla całej Francyi wypada następujący czas spo- strżeń:

Stan 1szy. Ogólna postać roślinności porostu obserwować na początku wiosny, a działanie zbytnej wilgoci 1go Marca.

Stan 2gi. Krzewistość w 2 miesiące t. j. 30 Kwietnia.

(*) Przyjmując tylko trzy mnożniki, mieliśmy zamiar uniknąć wszelkiej ze strony spostrzegacza omyłki; tym sposobem zwyczajny stan roślinności = 1; bardzo zły = 3, dosyć zły = 2.

Stan 3ci. Kwitnienie w 1 miesiąc t. j. 30 Maja.
 Stan 4ty. Wypełnianie się, wyleganie i t. d. znów w miesiąc t. j. 30 Czerwca.
 Stan 5ty. Żniwo. Żyto zbiera się prawie wszędzie od 1 do 15 Lipca a pszenica od 1go do 15go Sierpnia. Oba żniwa oznaczają liczbą i wagą snopów. Przez to oznaczenie wzór corocznie będzie sprawdzany i w miarę potrzeby poprawiany w swych mnożnikach.

Sposoby wykonania.

Spostrzeżenia winny być robione w każdej gminie przez oficyalistów gospodarskich lub innych, których obowiązkiem byłoby jedynie wpisywać liczby w umyślnie przygotowane i rozesełane tablice, podług dołączonego tu wzoru.

Przy pierwszym z tych spostrzeżeń 1go Marca, trzeba się ograniczyć oznaczeniem postaci roślinności porostu więcej lub mniej zadowalniającej i oznaczyć ile zginęło roślinek przez wymarznienie i wymoknienie.

Można jeżeli się podoba obliczać wtenczas ubytek w plenie (deficyt), lecz wykonywać to należy z wielką ostrożnością i nieufnością, dla tej przyczyny, że krzewistość przynajmniej w pszenicy może wynagrodzić zupełnie pozorne uszkodzenie w tym czasie.

Przy drugim spostrzeżeniu, które się robi dwa miesiące po 1szym, to jest 30 Kwietnia, otrzymując nową zasadę do obliczenia, można je wykonać przez pomnożenie dwóch mnożników.

Przy trzecim spostrzeżeniu wykonywanem w miesiąc później, to jest 30 Maja, po okwitnieniu, otrzymawszy trzecią zasadę do obliczenia a przytęm najważniejszą, można je wykonać mnożąc przez siebie trzy wiadome czynniki.

Przy czwartym spostrzeżeniu, w miesiąc po trzecim 30 Czerwca, gdy wszystkie zasady obliczenia są znane, przybliżone obliczenie plonu staje się pewniejszym, przez pomnożenie 4ch czynników i zmniejszenie w razie potrzeby ostatniego, aby nie wpaść w błąd i nie przesadzić braku lub powiększenia, który wtedy może być łatwo oceniony okiem doświadczonym.

Przy piątym spostrzeżeniu, oznaczenie plonu zbliża się najwięcej do rzeczywistości, dla tego że odbywa się po żniwie; tu liczą się wszystkie snopy, waży się przynajmniej 100 snopów, dla znalezienia średniej wagi jednego i dosyć jest wymłócić z nich 10 dla poznania wagi ziarna. To wyrachowanie, wykonywane innym zupełnie sposobem jak wzór, posłuży za jego sprawdzenie i potwierdzenie; tu się okaże czyli na przyszłość potrzeba zmienić czynniki we wzorze.

Znając w każdej gminie ilość zasianych morgów i zwyczajny średni plon, łatwo będzie za pomocą tablicy oznaczyć o ile procentów plon spodziewany będzie od średniego wyższy lub niższy.

Z cząstkowych tablic gmin łatwo ułożyć tablice powiatów, gubernii i t. d.

Czas spostrzeżeń powyżej podany stosuje się do Francji. Pożądanym byłoby, aby szanowni ziemianie kraju naszego nadesłali Redakcyi wiadomości, w jakim czasie należy robić powyższe spostrzeżenia w różnych miejscowościach; z tych danych dopiero możnaby ustanowić średni czas i przyjąć go za powszechny dla wszystkich okolic kraju.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

WEŁNA.

Warszawski jarmark na wełnę skończył się nie tak pomyślnie dla producentów, jak z początku obiecywano sobie. Kupcy trzymali się mocno, dając bardzo małe tylko podwyższenie nad ceny zeszło-

Tablica stanu wrodzaju zboż w gminie N.

W porównaniu ze średnim plonem ile od sta.	UWAGI			
	Przewyższa	Brakuje		
Chwasty, strata obliczona w procent.	"	"		
Wyleganie zboża, strata obliczona w procent.	3	"		
Iloczyn czynników	12	12		
Stan 4ty	Wypełnianie się = G.	Niepomyślnie	"	2
		Pomyślnie	1	"
Stan 3ci	Kwitnienie = F oznaczone 80 Maja.	Niepomyślnie	"	3
		Pomyślnie	2	"
Stan 2gi	Krzewistość = T oznaczona 30 Kwiet., oznaczone 80 Maja.	Gęsta	"	2
		Rzadka	3	"
Stan 1szy	Działanie zbytecznej wilgoci H = oznaczone 1go Marca.	Rośliny zielone, gęste silne	"	"
		Rośliny żółte, wędznięte, niskie chłonne, robliwie.	2	"
Rodzaje zboż		Zyto		
		Pszenica		

roczne, i chcą producentów przemódz, w pierwszych dniach wcale nie brali się do zakupów. Dopiero w piątek, jakie takie porobiono kupną. Jednakowoż ten tylko sprzedaż którego konieczność gwałtowna zmuszała do tego. Po większej zaś części obywatele wełnę swoją albo na skład w Banku złożyli albo zabrali do domu. Zresztą dokładniejsze sprawozdanie o jarmarku podamy niebawem.

W upłynionym tygodniu sprowadzono do Warszawy (prócz tego co w spichrzach znajduje się) żyta czwartki 1023; pszenicy czwartki 2479; jęczmienia czwartki 307; owsa czwartki 1601; grochu czwartki 286; gryki czwartki 608; kaszy jęczmienną czwartki 284; mąki żytniej razowej czwartki — mąki pszennej pyłowej czwartki — kartofli czwartki 579; siana pudów 23,837; słomy pudów 10950. i

Srednie ceny żywności na targach Warszawy i Pragi.

Od dnia 15 do 21 Czerwca 1856 r.

OD RS. KOP. DO RS. K.			OD RS. KOP. DO RS. K.			
Żyta czwartki	12	99½	Słomy pud . .	—	22	—
Pszenicy ditto	13	83½	Siana fura 1 k.	—	—	—
Grochu polnego	13	16	» » 2 k.	—	—	—
» cukrowego	—	—	Siana pud . .	—	31	—
» fasoli . . .	15	52	Drzewa sos. sąż.	8	50	—
Gryki	8	73	Wół dobry . .	53	73	—
Jęczmienia . . .	—	—	» średni . . .	40	5	—
Owsa	8	12	» lichey . . .	28	70	—
Mąki psz. prze. p.	2	70	Ciele	3	39	—
ordyn. pud	2	20	Baran	—	—	—
żytniej pyłowej	2	18½	Wieprz dobry	23	19	—
żytniej razowej	—	—	» średni . . .	18	7	—
gryczanej pud	2	6	» lichey . . .	10	9	—
Kaszy jaglanej	20	66	Masła pud . .	6	30	—
» grycz. zw.	16	24	Słoniny » . . .	7	—	—
» drobniej	25	—	Kartofli czetw.	5	29	—
» jęcz. perko.	27	24	Okowity wia. *)	5	1	—
» ordyn.	15	37	Szumówki »	3	—	—
Słomy fura zw.	—	—				

Sprowadzono w dniu 20 Czerwca r. b. na targ Pragski z Cesarstwa Rossyjskiego, przez tutejszych i zagranicznych kupców: wołów sztuk 1250; z różnych miejsc Królestwa —; ogółem wołów sztuk 1250, wieprzy 821; cieląt 1122; baranów — z tych zakupili rzeźnicy tutejsi na konsumpcję mieszkańców, wołów sztuk 711; na prowincye wołów sztuk 390; na liwerunek sztuk 133; remanent 11 wieprzy 500.

*) Okowita podług próbierza stumiarowego, ma trzymać 78° — czyli 10-tą próbę Magiera, a cena tu podana jest z opłatą konsumcyjną. Szumówka ma trzymać podług próbierza stumiarowego 46¾, czyli 6-tą próbę Magiera.

Ogłoszenia.

DOM KOMMISSOWO-EXPEDYCYJNY W ŁOWICZU

Na Bahnhofie egzystujący, zamówił za granicą następujące zboża do siewu, a mianowicie:

Krzyce: Probestejską, Amerykańską i Kempijską; Angielską pszenicę krzewiącą się nadzwyczajnie; Chimalajski zimowy jęczmień i rzepak Bibicz zwany, wielko ziarnisty.

Doskonałe zalety tych zbóż są po największej części już znane. Zamówienia na takowe przyjmuje powyższy dom.

— Jest do sprzedania zaraz lub od Śgo Jana folwark z dwunastu włók się składający, w którym pod koloniję nie dawno wypuszczono cztery włóki lasu jeszcze nie wyciętego. Inwentarz i wszelkie gospodarskie porządki mogą być sprzedane, lub nie, stosownie do umowy. Folwark ten graniczy z gruntami miasta Iłży i leży przy szosie Radomsko-Sandomierskiej; wiadomość zgłaszający się franco powziąć mogą bardziej szczegółowo u p. Przybysławskiego, ekspedytora poczty w Iłży, lub na miejscu.

Skład machin rolniczych M. Lewińskiego, w Włocławku, zaopatrzonej został w znaczny zapas Młocarni i

Sieczkarni różnego rozmiaru, któremi się WW. PP. obywatelom ziemskim poleca.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 9 (21) Czerwca 1856 r.

		ŻĄDAJĄ		DAJĄ	
		r. sr.	kop.	r. sr.	kop.
I. WEXLE.					
Berlin 100 talarów	2 M.	93	45	93	30
Gdańsk 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
Hamburg 300 b. m. k.	2 M.	142	50	—	—
Londyn 1 funt sterlin	3 M.	6	35	6	33
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	99	50	—	—
Petersburg ditto	1 M.	100	—	—	—
Paryż 300 franków	2 M.	75	60	—	—
Wiedeń 150 zhr.	2 M.	94	50	—	—
Wrocław 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
2. MONETY.					
Pół-Imperyały Rossyjskie		5	17	5	16
Holenderskie dukaty nowe		—	—	—	—
» » » stare ważne		—	—	—	—
Frydrychsдоры Pruskie		—	—	—	—
Rossyjskie Assygnaty		—	—	—	—
Austryackie bilety bankowe za 150 zhr.		—	—	—	—
3. PAPIERY.					
Oblig. Skarbowe za 100 rub. sr.		84	76	—	—
oprócz kuponu 4%		—	—	—	—
Listy zastawne białe II okresu oprócz kup. (*)		—	—	—	—
» » III » za 15 r. sr.		14	76	—	—
Obligacye udziałowe na 300 złp.		—	—	—	—
Obligacye cząstkowe » 500 »		—	—	—	—
Certyfikaty Banku lit. A. » 300 »		—	—	—	—
» » » B. » 200 »		—	—	—	—
Dowody Komissyi Centr. Likw. za 100 »		—	—	—	—
Nowa Rossyjska pożyczka z 1854 5% oprócz kup.		100	86	—	—

(*) Wartość kuponu od listów zastawnych kop. 29½
Od nowej Rossyjskiej pożyczki rsr. — kop. 95½

KURS GIEŁDY BERLIŃSKIEJ.

Dnia 19 Czerwca 1856 roku.

		ŻĄDAJĄ	PŁACA
P A P I E R Y			
Rossyjska 5ta pożyczka, nowa 5%		—	98¾
Rossyjsko-angielska pożyczka 5%	107¼	—	—
Rossyjska 6ta pożyczka 5%	—	—	—
Polskie Obligacye Skarbu 4%	—	—	83¾
» Listy Zastawne nowe	94½	—	94½
» Obligacye 500-złotowe	88	—	—
Certyfikaty B. P. na Oblig. cząst. lit. A. 300 złp.	—	—	95½
» B. 200 »	—	—	21½